

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2018

Plagiaat - ongegrond

Universiteit van Amsterdam

---

1. Onderwerp van de klacht

Plagiaat vanwege het niet vermelden van secundaire bronnen

2. Advies Commissie Wetenschappelijke Integriteit

1. PROCESVERLOOP

1.1 Bij brief van ... heeft ... (in zijn wetenschappelijke publicaties gebruik makend van het pseudoniem "...", hierna: "**klager**") een klacht ingediend vanwege een schending die zou zijn begaan door ... (hierna: "**beklaagde**"). De brief was gericht aan het College van Bestuur, de Secretaris van het College voor Promoties en aan..., decaan van..., onder wiens verantwoordelijkheid beklagde promotieonderzoek verrichtte. Het klaagschrift is voorzien van vier bijlagen: het document met de titel ... waarin klager zijn beschuldigingen jegens beklagde expliciteert aan de hand van concrete voorbeelden, ontleend aan diverse onderdelen van het proefschrift ("bijlage 1") en voorts van drie publicaties. Dit zijn ..., ... (bijlage 2); ... (bijlage 3) en ... (bijlage 4).

1.2 Bij brief van ... 2017 is de ontvangst van de klacht bevestigd. Het College van Bestuur heeft de klacht ter verdere behandeling doorgestuurd naar de Commissie Wetenschappelijke Integriteit. Per brief van gelijke datum zijn klager en de andere geadresseerden van de klacht hierover ingelicht en is een afschrift van het klaagschrift doorgestuurd aan beklagde.

1.3 Bij brieven van ... 2017 is van de zijde van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit aan klager en beklagde meegedeeld dat zij de klacht ontvankelijk acht en overgaat tot inhoudelijke behandeling. Beklaagde is gevraagd inhoudelijk te reageren op de hem reeds doorgestuurde klacht.

1.4 Op ... 2017 heeft beklagde per e-mail een verweerschrift ingediend met als bijlagen:
- zijn masterscriptie met de titel ...; en
- twee van zijn latere publicaties: ... ; en ....

1.5 Bij brief van ... 2017 (blijkens de adressering op de enveloppe) gericht aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft ... van ... verklaard over het werk en de reputatie van klager.

1.6 Op ... 2017 heeft een hoorzitting plaatsgevonden waarbij de klacht inhoudelijk is behandeld. Klager is in persoon verschenen, vergezeld door zijn gemachtigde, ... Beklaagde is in persoon verschenen en werd bijgestaan door zijn promotor,.... Van de hoorzitting is een zakelijk verslag gemaakt dat als bijlage bij dit advies is gevoegd.

1.7 Met goedvinden van beide partijen is tijdens de hoorzitting een e-mail van ... van ... 2017 aan klager en ... in het geding gebracht. Zoals ter zitting aangekondigd en met goedkeuring

van beklagde, heeft klager op ... 2017 drie door ... aan klager verstuurd e-mailberichten in het geding gebracht. Op ... 2017 zijn die documenten per e-mail ter beschikking gesteld aan beklagde.

2. FEITEN

2.1 Beklaagde is verbonden aan... , nationaal onderzoeksinstituut ... en onderdeel van ... (...). Tussen de UvA, meer in het bijzonder ..., en ... bestaat een nauwe samenwerking.

2.2 In het kader van deze nauwe samenwerking is beklagde op ... 2013 toegelaten tot de promotie. Als (buiten)promovendus doet hij sindsdien onderzoek naar ..., meer in het bijzonder naar .... Het onderzoek behelst ....

2.3 Beklaagde is bij zijn onderzoek begeleid door..., als senior onderzoeker verbonden aan ... en als hoogleraar aan de UvA. In een eerder stadium werd hij begeleid door ... van ....

2.4 Met zijn promotieonderzoek bouwt beklagde voort op het onderzoek dat hij in 2009 deed in verband met het schrijven van zijn scriptie ter afronding van de masteropleiding aan de UvA die hij op dat moment volgde.

2.5 Klager en beklagde kennen elkaar sinds beklagde in oktober 2009 aan klager een exemplaar van zijn scriptie toestuurde. Sindsdien is er sprake van enig contact, in ieder geval later in 2011 en vervolgens in ... 2016, toen klager voor het eerst een klacht indiende, gelijktijdig bij het ... en .... De klacht was mede gericht tegen.... Klager verweet beiden, ... zowel als beklagde, het werk van klager niet te vermelden.

2.6 Ter bespreking van de klacht organiseerde ... op ... 2016 een bijeenkomst. Uitkomst van de bespreking tussen partijen was dat zij fundamenteel van opvatting verschilden over de wijze waarop ... moest worden bestudeerd. Hoewel partijen zich bij deze conclusie neerlegden, kwam het niet tot intrekking van de klacht noch tot een beslissing waarmee de klacht formeel zou zijn afgehandeld.

2.7 Volgens afspraak tijdens de bespreking tussen partijen op ... 2016 stuurde beklagde in ... 2017 aan klager de laatste versie van zijn proefschrift.

2.8 De constatering dat er in deze versie van het proefschrift niets was veranderd ten opzichte van de eerdere vormde voor klager aanleiding een nieuwe klacht in te dienen. Dit deed hij op ... 2017 in de vorm van een e-mail gericht aan..., ..., directeur van ... en aan..., universitair hoofddocent op het terrein van ....

2.9 Nog voordat inhoudelijk op de klacht was gereageerd, diende klager bij brief van ... 2017 een derde klacht in. Deze derde klacht was gericht aan het College van Bestuur, het College voor Promoties en aan de decaan.

2.10 In verband met de nieuwe klacht besloot het College voor Promoties ertoe de na goedkeuring van het proefschrift door de promotiecommissie in ... 2017 inmiddels voor ... 2017 georganiseerde promotieplechtigheid af te gelasten.

3. KLACHT

3.1 In het klaagschrift stelt klager dat beklagde bij de totstandbrenging van zijn proefschrift zich niet heeft gehouden aan paragraaf 2.2.3 van de ALLEA code. Er is in één opzicht sprake van "*plagiarism*" en verder van "*consistent unfairness in providing proper references and giving due credits to the work of others, in treating colleagues with integrity and honesty (...)*".

3.2 Het proefschrift zou ten minste één duidelijk voorbeeld van plagiaat bevatten. Op een aantal plaatsen in zijn proefschrift bespreekt beklaagde het zogenaamde "... " van ... en klager. Door ... noch klager daarbij te vermelden, eigent beklaagde zich deze unieke historische interpretatie toe, aldus klager. Dat zou plagiaat opleveren.

3.3 Voorts zou beklaagde stelselmatig gebruik hebben gemaakt van de ideeën van anderen en, door hen niet te noemen, de ideeën presenteren als de zijne en als origineel. Beklaagde zou zich te sterk hebben gericht op primaire bronnen. Het vervolgens nalaten om secundaire bronnen te vermelden, die deels dezelfde conclusies trekken uit de primaire bronnen, zou een methode zijn die volgens klager niet in overeenstemming is met de eisen die - op grond van zijn uitleg van de woorden "proper reference" in de ALLEA code - aan onderzoek gesteld mogen worden. Kern van de klacht, zo heeft klager tijdens de hoorzitting verklaard, vormt dan ook het feit dat beklaagde, door de contemporaine auteurs niet in zijn proefschrift te vermelden, zich onttrekt aan het wetenschappelijk debat met zijn vakgenoten, waardoor het niet mogelijk is de (wetenschappelijke) inzichten op waarde te schatten.

3.4 In het klaagschrift zet klager gedetailleerd uiteen bij welke onderdelen van het proefschrift beklaagde volgens hem een contemporaine bron had moeten vermelden. Als eerste voorbeeld noemt klager de stelling van beklaagde op pagina 229 (Thesis 4). Deze stelling zou ook voorkomen in het werk van ... van 2007. Een tweede voorbeeld is te vinden op pagina 237. Beklaagde had hier kunnen (en volgens beklaagde: moeten) verwijzen naar het werk van ... en ..., zoals hij dat in een eerder werk van 2015 wél had gedaan. Op pagina 230 had beklaagde, volgens klager, moeten verwijzen naar het werk van klager. Beklaagde beantwoordt hier een onderzoeksvraag op soortgelijke manier als klager in 2012 al had gedaan. Verder meende klager dat beklaagde in zijn proefschrift ten onrechte niet ingaat op de conclusies van de twee bachelor studenten van..., ... en ..., in de door hen gezamenlijk geschreven thesis. Tot stelt klaagt klager dat het proefschrift op onderdelen geen nieuwe inzichten oplevert (waaronder de theses 1, 3, 4, 5, 8, 13, 14 en 15).

4. VERWEER

4.1 Blijkens het verweerschrift stelt beklaagde zich op het standpunt dat de klacht ongegrond is en brengt hij - samengevat en zakelijk weergegeven - daartoe het volgende naar voren.

4.2 De klacht brengt tot uitdrukking dat klager en beklaagde fundamenteel van mening verschillen over de methodologie. Dat zou volgens hem geen schending van wetenschappelijke integriteit moeten opleveren.

4.3 Beklaagde geeft aan er bewust voor te kiezen prioriteit te geven aan de primaire bronnen. Op de secundaire bronnen past hij een selectie toe. Hij vermeldt deze slechts voor zover deze in zijn ogen 'belangrijk' zijn. Dat heeft geleid tot een selectie die kennelijk niet overeenkomt met die van klager.

4.4 Volgens beklaagde is dit een in het vakgebied gangbare en geaccepteerde onderzoeksmethode. Niet vereist is dat verwezen wordt naar al het gelezen werk. Alleen het gebruikte werk, het werk waaruit is geciteerd, dient te worden genoemd. Met deze onderzoeksmethode schaarst beklaagde zich naar eigen zeggen in een lange traditie van gerenommeerde wetenschappers die, door zo te werk te gaan, belangrijke bijdragen hebben geleverd aan de wetenschapsgeschiedenis.

4.5 De stelling dat hij in zijn proefschrift in het geheel geen secundaire bronnen heeft vermeld is feitelijk onjuist. Van de 130 referenties in de literatuurlijst betreft een groot deel secundaire bronnen. Voor een deel ook bouwt beklagde in zijn proefschrift voort op de scriptie die hij in 2009 schreef ter afronding van zijn masteropleiding, waarin eveneens secundaire bronnen werden genoemd.

4.6 Beklaagde verwerpt de beschuldiging plagiaat. De onderdelen van het proefschrift waarop die beschuldiging is gebaseerd, één zin in de Inleiding en één zin in de Conclusie, beide betreffende het "...", bevatten uitsluitend gezichtspunten die algemeen bekend zijn. Het "..." is niet te beschouwen als een "unieke historische interpretatie", hooguit als een observatie en komt al voor in werken uit de jaren 50 en 60 (beklaagde geeft daartoe ook verwijzingen). Bovendien is het werk van ... en klager (uit 2014) van latere datum dan het werk van beklagde (zijn scriptie uit 2009), waarin de gedachte ook terugkomt - wat de vraag oproept waarom klager die bron niet vermeldt nu beklagde deze scriptie in 2009 aan klager had gestuurd.

4.7 Beklaagde heeft ter zitting een e-mail overgelegd van ..., de andere auteur van het stuk dat beklagde zou hebben geplagieerd. ... neemt in die e-mail afstand van de beschuldiging van plagiaat en wijt het handelen van beklagde aan een andere geschiedopvatting.

4.8 Nergens in het proefschrift beweert beklagde dat bepaalde ideeën niet eerder besproken zijn en dat bepaalde standpunten niet eerder zijn ingenomen. Ook het verwijt dat beklagde originaliteit zou claimen is niet terecht.

5. OVERWEGINGEN COMMISSIE

Algemene opmerkingen en toetsingskader

5.1 De Commissie onderzoekt klachten over (een vermoeden van) schending van wetenschappelijke integriteit begaan door een medewerker van de UvA, waaronder tevens verstaan de persoon die werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de UvA, en brengt daarover advies uit aan het College van Bestuur. De taak van de Commissie is beperkt tot het onderzoeken van klachten over (een vermoeden van) schending van de wetenschappelijke integriteit.

5.2 De Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam definieert een schending van de wetenschappelijke integriteit als handelen of nalaten in strijd met de principes van goed wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, zoals uitgewerkt in de VSNU Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004, aangepast in 2012 en 2014 (hierna: Gedragscode), en de ALLEA European Code of Conduct for Research Integrity 2011, revised edition in 2017 (hierna: ALLEA Code). Schending van deze normen leidt niet per definitie tot een schending van wetenschappelijke integriteit. In paragraaf 10 van de Preambule van de Gedragscode komt naar voren dat het afwijken van een gedragsregel uit de Gedragscode niet per definitie een schending van de wetenschappelijke integriteit hoeft in te houden. Er kan sprake zijn van (verwijtbaar) onzorgvuldig handelen zonder dat dit hoeft te worden aangemerkt als schending van de wetenschappelijke integriteit.

5.3 Onder schendingen van wetenschappelijke integriteit valt niet een verschil van wetenschappelijk inzicht ("*Research misconduct should not include honest errors or differences of opinion*" aldus ALLEA Code 2011).

5.4 De Commissie zal, gelet op de klacht, de handelwijze van beklagde onderzoeken tegen de achtergrond van de principes van goed wetenschappelijk onderzoek. Zowel de Gedragscode als de ALLEA Code zetten uiteen welke principes in het wetenschappelijk handelen voorop dienen te staan. De Gedragscode noemt bijvoorbeeld "Eerlijkheid en zorgvuldigheid" (uitwerkingen 1.3, 1.4, en 1.5).:

"1. Eerlijkheid en zorgvuldigheid

Principe

Wetenschapsbeoefenaren zijn eerlijk en openhartig over hun onderzoek en over de toepassingen ervan. Wetenschappelijke activiteiten geschieden met zorgvuldigheid. Prestatiedruk mag daaraan geen afbreuk doen.

1.3 Door correcte bronvermelding wordt duidelijk gemaakt welke de intellectuele herkomst is van de geciteerde of geparafraseerde teksten. Dit geldt ook voor informatie afkomstig van het internet en uit anonieme bronnen. Zonder bronvermelding worden geen teksten of resultaten van onderzoek van anderen overgenomen.

1.4 Auteurschap wordt erkend. In het vakgebied gebruikelijke regels worden daarbij nageleefd.."

De ALLEA Code noemt de principes van "Honesty" en "Respect":

*"**Honesty** in developing, undertaking, reviewing, reporting and communicating research in a transparent, fair, full and unbiased way.*

***Respect** for colleagues, research participants, society, ecosystems, cultural heritage and environment."*

Volgens de ALLEA Code is het een zogenaamde "Good Research Practice" dat:

"Authors acknowledge important work and intellectual contributions of others, including collaborators, assistants, and funders, who have influenced the reported research in appropriate form, and cite related work correctly."

5.5 De Commissie dient echter niet de vraag te beantwoorden of beklagde heeft gehandeld conform een "Good Research Practice" maar of er sprake is van een "Violation of Research Integrity". In dat kader vermeldt de ALLEA Code onder meer:

"• Plagiarism is using other people's work and ideas without giving proper credit to the original source, thus violating the rights of the original author(s) to their intellectual outputs. (...)

In addition to direct violations of the good research practices set out in this Code of Conduct, examples of other unacceptable practices include, but are not confined to:

(...)

- Expanding unnecessarily the bibliography of a study."*

Beoordeling van de klacht

5.6 De Commissie overweegt als volgt.

5.7 De Commissie stelt voorop dat verschillen van wetenschappelijk inzicht op een bepaald onderzoeksterrein dienen te worden beslecht door de deelnemers aan het wetenschappelijk debat op dat terrein. Deze kunnen in beginsel geen (potentiële) schending van de wetenschappelijke integriteit opleveren. Verschillen van wetenschappelijk inzicht over methodologie - de kern van het geschil tussen partijen - zijn in beginsel dan ook geen onderwerp van onderzoek van de Commissie. In dat kader heeft de Commissie zich afgevraagd of de klacht ontvankelijk is.

5.8 De Commissie heeft gemeend inhoudelijk onderzoek te moeten doen - en daartoe de klacht ontvankelijk te achten - in het licht van de geuite beschuldigingen en de ernst van één daarvan (plagiaat), maar ook vanwege het grote belang dat beklaagde heeft bij beëindiging van dit al in ... 2016 begonnen dispuut, dat, nadat in ... 2017 een derde klacht was ingediend, er zelfs toe heeft geleid dat de al georganiseerde promotieplechtigheid werd afgelast.

5.9 De beschuldiging van plagiaat acht de Commissie ongegrond. Dat beklaagde na bestudering van het materiaal tot vergelijkbare inzichten en conclusies is gekomen als klager (en ...) met betrekking tot het zogenoemde "...". Betekent niet dat beklaagde de ideeën van klager heeft overgenomen. Beklaagde heeft tijdens de hoorzitting aangetoond zijn conclusies zelfstandig te hebben bereikt. Een deel van de conclusies is immers afkomstig uit de scriptie die hij in 2009 schreef, vijf jaar voor de publicatie die hij zou hebben geplagieerd. Daarbij heeft beklaagde voldoende gemotiveerd aangetoond dat het gewraakte gezichtspunt reeds kenbaar was uit oudere literatuur.

5.10 Dat beklaagde zich schuldig zou hebben gemaakt aan plagiaat of geen "proper credit" zou hebben gegeven, in welke vorm dan ook, is de Commissie ook overigens niet gebleken. Met het oog op de verdere inhoudelijke beoordeling van de klacht is de Commissie nagegaan wat op het wetenschapsgebied waarop partijen zich begeven - ... - de gangbare normen zijn ten aanzien van bronvermelding. Zowel beklaagde als ... heeft gemotiveerd aangegeven dat daarover verschillende opvattingen bestaan. Daaronder is die van ... (*opvatting a*), een methode die ... beschrijft vanuit het interne perspectief van het wetenschapsveld (te onderscheiden van ... (*opvatting b*)). Beklaagde heeft, kennelijk geïnspireerd door het werk van ..., gekozen voor ... (*opvatting a*), met als gevolg dat hij vooral (maar niet uitsluitend) primaire bronnen aanhaalt. Klager heeft het bestaan van verschillende scholen erkend (en daarbij benadrukt dat de benadering van ... (*opvatting a*) het gebruik van secundaire bronnen niet uitsluit). De Commissie stelt vast dat er binnen het betrokken wetenschapsgebied geen norm is die dwingend voorschrijft dat (alle) secundaire bronnen en contemporaine auteurs in het onderzoek worden vermeld. Voor de ruime uitleg die klager geeft aan de woorden "proper credit" in de ALLEA Code, ziet de Commissie in casu geen basis, althans niet in die zin dat daaruit dwingend zou volgen dat beklaagde steeds contemporaine auteurs had moeten vermelden voor zover die auteurs met betrekking tot hetzelfde primaire bronmateriaal gelijksoortige observaties deden of gelijksoortige conclusies trokken.

5.11 Ook de klacht dat beklaagde zaken in zijn proefschrift presenteert als nieuw acht de Commissie ongegrond. De Commissie is niet gebleken van een feitelijke grondslag voor deze klacht. Uit de methodologische verantwoording door beklaagde volgt reeds dat bepaalde ideeën en onderdelen niet origineel zijn, althans niet als zodanig worden gepresenteerd. Deze werkwijze van beklaagde is veeleer te beschouwen als het resultaat van een door beklaagde gekozen wetenschappelijke methode, volgens welke hij ten aanzien van (de

vermelding van) secundaire bronnen zeer selectief te werk is gegaan, zonder dat sprake is van (verwijtbare) onzorgvuldigheid.

6. CONCLUSIE VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van de overwegingen tot de conclusie dat de klacht ongegrond is.

7. ADVIES

De Commissie adviseert het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam de klacht ongegrond te verklaren.

Namens de Commissie Wetenschappelijke Integriteit,

...

Voorzitter

Bijlage: verslag van de op ... 2017 gehouden hoorzitting

3. Aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur van 6 februari 2018

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de bij brief van ... 2017 door ... ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ...;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2018;

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd de klacht ongegrond te verklaren;
- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

- dat het, onder overneming van de in het advies van de Commissie gegeven motivering, tot het aanvankelijk oordeel (als bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de Klachtenregeling) komt dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard.

het College van Bestuur,

...

voorzitter

4. **LOWI**

Geen van de partijen heeft het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzocht advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur.

5. **Definitief oordeel College van Bestuur 3 mei 2018**

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- het klaagschrift van ... van ... 2017 inzake een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit begaan door ...;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: Commissie) van ... 2018;
- zijn aanvankelijk oordeel van 6 februari 2018 (met kenmerk...);

overwegende dat:

- de termijn waarbinnen partijen het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit hadden kunnen vragen aan het College van Bestuur advies uit te brengen over zijn aanvankelijk oordeel is verstreken;
- het aanvankelijk oordeel dient te worden vastgesteld;

gelet op:

- artikel 11, tweede lid, van de Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit (hierna: Klachtenregeling), waarin is bepaald dat klager en beklagde het LOWI binnen zes weken na de kennisgeving over het aanvankelijk oordeel kunnen verzoeken daarover een advies uit te brengen;
- artikel 11, derde lid, van de Klachtenregeling, waarin is bepaald dat het College zijn oordeel vaststelt, indien klager noch beklagde het LOWI binnen de in het tweede lid genoemde termijn om advies heeft gevraagd;

gehoord:

n.v.t.

Besluit:

zijn (aanvankelijk) oordeel van 6 februari 2018 vast te stellen en de klacht van ... ongegrond te verklaren;

het College van Bestuur,

.../

voorzitter